

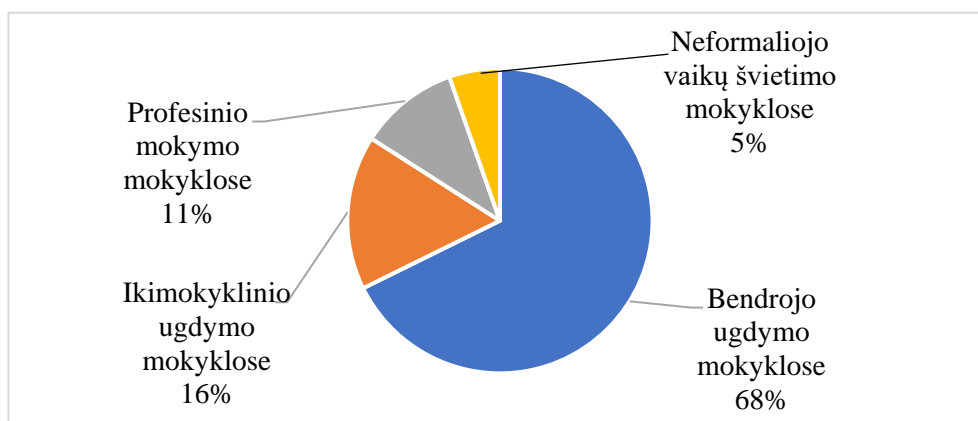
Jurbarko rajono savivaldybė

Jurbarko rajono savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Jurbarko švietimo centras (toliau – Centras)¹.

2020–2021 m. m. Jurbarko rajono savivaldybėje dirbo 483 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 327 (68 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 79 (16 proc.) ikimokyklinio ugdymo, 51 (11 proc.) profesinio mokymo mokyklose, 26 (5 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2021 m. Centras vykdė 5 ilgalaikes programas. Jose dalyvavo 282 savivaldybės pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelėje).

1 lentelė. Daugiausiai programų vyko pagal prioritetus *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį ir Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*

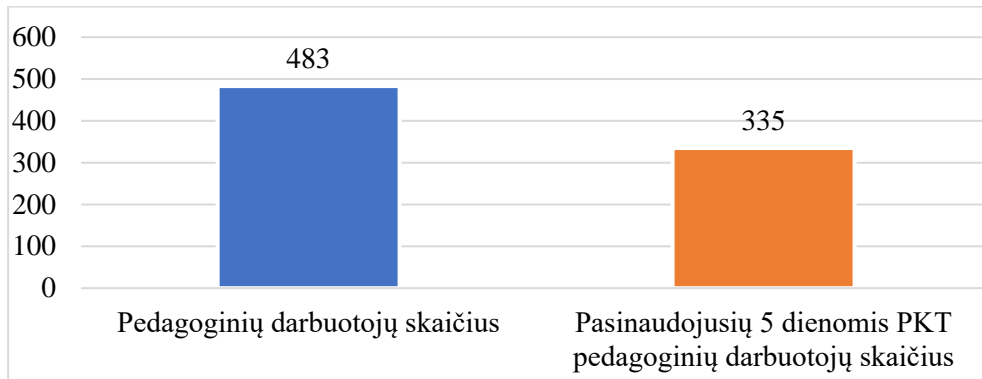
Vykdytų programų pagal prioritetus ir dalyvių pasiskirstymas

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	2	185
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	1	147
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	1	38
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	-	-
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	2	33
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	2	33
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	-	-
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	1	64
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	-	-
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	1	64
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	-	-
Iš viso:	5	282

¹ Prieiga internete <https://www.jurbarkosc.lt/>

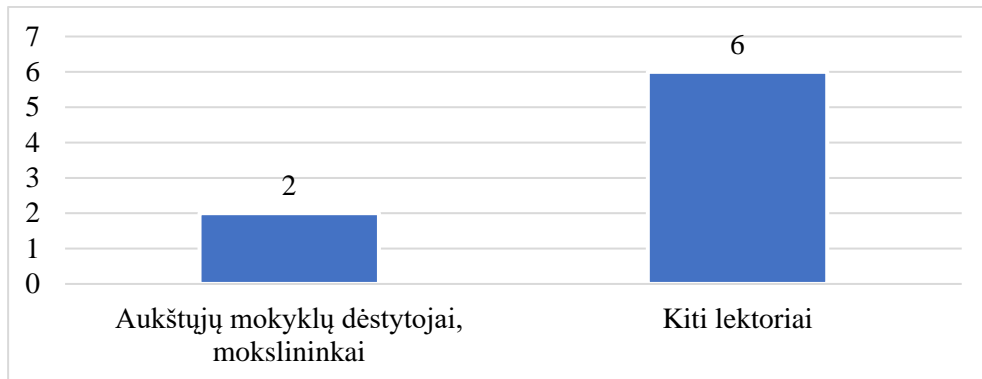
2 pav. Daugiau kaip du trečdaliai savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudojo 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti

Savivaldybės pedagoginių darbuotojų ir pedagoginių darbuotojų, pasinaudojusių 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti, skaičius

3 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino kiti lektoriai (pedagogai praktikai, psichologai, sveikatos specialistai ir pan.)

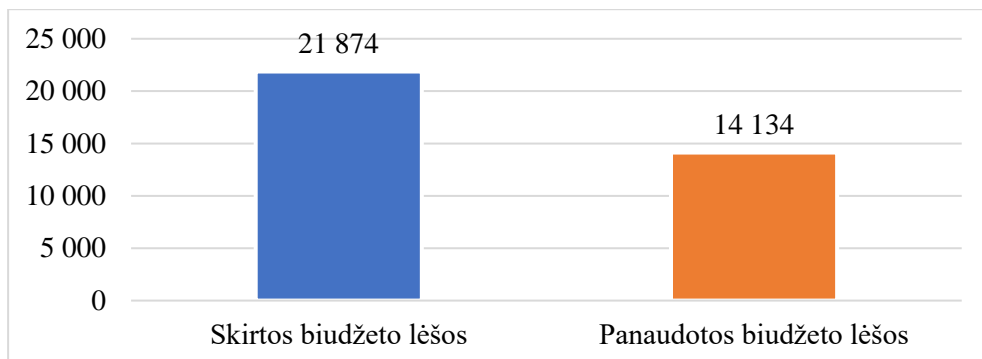
Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai

Informacijos apie prioritetinių programų ir dalyvių skaičių pagal tikslines grupes Centras nepateikė.

4 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 65 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurų)

Jurbarko r. savivaldybėje kvalifikacijos tobulinimo programos vykdomos pagal Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų 2020–2022 metų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus. 2021 m. Centrai atlikus kvalifikacijos tobulinimo programų poreikio tyrimą pradėtas

įgyvendinti 2 prioritetas *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*: įgyvendintos 2 programos, dalyvavo 33 dalyviai. 2022 m. tęsiamas šio prioriteto programų įgyvendinimas.

PKT programos organizuojamos ir vykdomos pagal Centro direktoriaus įsakymu patvirtintą mėnesio renginių planą, kuris skelbiamas Centro interneto svetainėje, platinamas ugdymo įstaigoms elektroniniu paštu. Dalyviai į programas registruojami elektroniniu būdu. Apie išankstinę registraciją skelbiama Centro mėnesio renginių plane. Informacija dalinamasi socialiniuose tinkluose. Visos PKT programos derinamos su įstaigų vadovais, mokytojais pasirenkant tinkamiausią formą, laiką ir vietą. Dažniausiai programos vykdomos nuotoliniu būdu arba klientų darbo vietose.

Mokinių pasiekimai aptariami metodiniuose būreliuose ir vėliau pristatomi ugdymo įstaigų vadovams.

Savivaldybės apibendrintas VBE rodiklis 2020 m. buvo 206, o 2021 m. – 203,9; dalykų olimpiadų ir konkursų prizininkų skaičius, tenkantis 10 000 mokinių 2020 m. ir 2021 m. – 3,6. Šie duomenys buvo pristatyti per kiekvieno metodinio būrelio pirmąjį mokslo metų susirinkimą, mokyklų vadovų bei pavaduotojų ugdymui susirinkimuose. Atkreiptas dėmesys priimant sprendimus dėl kvalifikacijos tobulinimo bei dalijimosi geraja patirtimi ateinantiems mokslo metams.

Jurbarko r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įsivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Pagal mokyklų duomenis, pedagoginiai darbuotojai aktyviai dalyvavo PKT mokymuose ir tobulino *bendrąsias* (bendravimo ir bendradarbiavimo, komunikacijos ir informacijos valdymo, tiriamosios veiklos, kūrybiškumo, reflektavimo ir mokymosi mokytis) ir *profesines* (mokymo proceso valdymo, mokinių pažinimo ir jo pažangos pripažinimo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, ugdymo(si) aplinkų kūrimo (kurti saugią, mokinio emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį vystymąsi palaikančią, pokyčiams palankią ugdymo(si) aplinką, kurioje mokinys jaučiasi saugus ir pasitikintis savimi), mokinių motyvavimo ir paramos jiems, informacinių technologijų naudojimo, dalyko turinio planavimo ir tobulinimo), *bendrakultūrinę* ir *dalykines* kompetencijas. Vadovai tobulino *bendrąsias* (mokėjimo mokytis, asmeninio veiksmingumo) ir *vadovavimo sričių* (švietimo įstaigų procesų, išteklių valdymo, įstaigos turto ir lėšų valdymo) kompetencijas. Atsižvelgiant į 2021 m. iššūkius, kad gebėtų greitai prisitaikyti prie naujausių technologijų, dauguma rajono mokytojų tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją, susijusią su skaitmeninio turinio kūrimu, nuotolinio mokymosi įrankiais.

Patobulinę skaitmeninę kompetenciją, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai pasirengė mokyti mokinius nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu: įvaldė įvairias virtualias mokymosi aplinkas, programas (*Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams*) ir naudojo skaitmeninį turinį (*Eduka, Kahoot!, Socrative, EMA* pratybas, *emokykla.lt, Mokslo sriuba* vaizdo pamokas ir kt.).

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Pamokose buvo taikomi aktyvūs, efektyvaus mokymo(si) metodai (kaip fiksuoti nuotolinio mokymo metu mokinio individualią pažangą, kurti elektronines pratybas, naudoti skaitmeninius mokymosi objektus, *ClassDojo* programėlę mokiniams motyvuoti, drausmei, aktyvumui pamokoje palaikyti). Taikytos metodikos dirbti su elgesio ir emocijų sutrikimų turinčiais mokiniais. Mokant kalbų išbandyta metodika, kai mokinys kalba 70 proc., o mokytojas – 30 proc. pamokos laiko. Švietimo pagalbos specialistai pritaikė pageidaujamas elgsenos konstravimo strategijas, žinias dirbant su autizmo spektro sutrikimų turinčiais mokiniais. Sėkmingai taikomas TPR (reagavimo visu kūnu) metodas mokant anglų kalbos. Mokytojai pritaikė projektinio planavimo metodą, užsienio kolegų patirtį kasdienėje ugdymo veikloje, sukūrė ir pritaikė kūno perkusijos pratimus, integravo STEAM veiklas, įtraukė specialiujų poreikių turinčius mokinius į bendras veiklas.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad mokytojų profesinis augimas ir tobulėjimas nukeliavo iki mokinio ir padėjo jam siekti pažangos ir gerėjančių rezultatų:

- Pedagogų žinių tobulinimas pakėlė pamoką į aukštesnį lygmenį – ugdymosi procesas daugumai mokinių tapo įdomesnis, metodų įvairovė, individualizuotos ir diferencijuotos veiklos motyvavo mokinius siekti pažangos ir patirti mokymosi sėkmę.
- Sustiprėjo mokinių motyvacija įsivertinti, stebėti savo pažangą. Pagerėjo tėvų įsitraukimas į vaikų (mokinių) pažangos stebėjimą.
- Mokytojų žinios pagerino mokinių emocinę savijautą, padėjo mokiniams jaustis saugiau, užtikrinčiau mokymosi procese, labiau į jį susikoncentruoti.
- Pagerėjo pavienių mokyklų mokinių pažanga. Vienos mokyklos 2021 m. 4-ą klasių mokinių NMPP matematikos rezultatų vidurkis (28,8) buvo aukštesnis už savivaldybės ir šalies vidurkius, o skaitymo (21,3) – už savivaldybės vidurkį. 8-ą klasių mokinių NMPP matematikos rezultatų vidurkis (31,9) taip pat aukštesnis už savivaldybės ir šalies vidurkius, o skaitymo (25,5) – už savivaldybės vidurkį.
 - Kai kuriose mokyklose sukurtos edukacinės aplinkos mokinių poreikiams tenkinti.
 - PKT įgytos žinios leido geriau pažinti mokinių skirtybes. Pavienėse mokyklose pastebėta mokinių, turinčių SUP, pažanga. Pagalbos mokiniui specialistai laiku teikė pagalbą kiekvienam SUP turinčiam mokiniui ir leido patirti mokymosi sėkmę.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis *siūloma*:

- rengiant švietimo įstaigų vadovų ir mokytojų lyderystės kompetencijų stiprinimo programas, *plėsti* pedagogų kvalifikacijos programų tematiką įtraukiant pokyčių valdymo gebėjimų stiprinimą;
- *skirti* daugiau dėmesio PKT stebėsenai, kvalifikacijos tobulinimo poveikio analizei;
- *skatinti* savivaldybės pedagoginius darbuotojus aktyviau dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais ir pasiteisinusiomis priemonėmis;
- *efektyviau panaudoti* PKT skiriamas lėšas ir *siekti*, kad kuo daugiau savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudotų valstybės suteikta galimybe ne mažiau kaip 5 dienas per metus dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo programose;
- kuriant Jurbarko r. savivaldybės bendradarbiavimo kultūrą *plėtoti* PKT programų rengimo ir vykdymo galimybes kartu su artimesnėmis savivaldybėmis, pedagogų rengimo centrais bei aukštosiomis mokyklomis, kvalifikacijos tobulinimo programas grindžiant mokslinėmis žiniomis ir pasitelkiant aukštųjų mokyklų dėstytojus.